

Dt 21, 15 – 17 2K 5, 16 – 21

L 15, 1 - 3.11 - 32 Podobenství o marnotratném synu

Podobenství o marnotratném synu je jednou z nejkrásnějších částí NZ. Inspirovalo také mnoho umělců – malířů. Výstižnější by byl jeho název: Podobenství o milujícím otci nebo o otcovské lásce. Ta je středem a vrcholem celého Ježíšova příběhu. Ale není to láska lidská otcovská, nýbrž láska Boží. Vy to podobenství znáte a tak již víte, že tím otcem – spravedlivým a láskyplným vůči oběma synům, a současně milosrdným, odpouštějícím, je Bůh. Nikdo z lidských otců, nikdo z rodičů by takto nedokázal jednat – bez sebemenšího slůvka výčitky, pokárání. Tak jedná jen Bůh Hospodin. Mladším synem v pod., marnotratným, lehkovážným, nezodpovědným, jsme my lidé. Bůh přijímá s otevřenou náručí ty, kteří se k němu v lítosti a s prosbou o odpuštění navracejí. – Chtěla bych se dnes spolu s vámi zaměřit na staršího syna v příběhu. Chtěla bych ukázat jeho druhou tvář, jeho jinou stránku, než jak na něho obvykle nahlížíme. Většinou je hodnocen poměrně negativně. Ale můžeme se divit, že hned neběžel ke svému – tak dlouho nezvěstnému – bratrovi s otevřenou náručí jako jeho otec?! Můžeme se divit, že se ihned neraduje z návratu toho, kdo odcházel s poměrně velkým majetkem a teď se vrací jako chudák, žebrák, který teď bude žít na jeho úkor – na úkor staršího syna?! Psychologové říkají, že jsou sourozenecké vztahy složité a že ovlivňují, ba někdy determinují celý náš pozdější život. Kdo z nás je mladším sourozencem, straní mladším (tvrdíme: ti starší nás komandovali, „vychovávali“, využívali). Kdo vyrůstal sám jako starší sourozenec, tvrdí, že starší to mají vždycky těžší – že je od nich více vyžadováno a očekáváno – rodiče po nich chtějí větší samostatnost, pomoc, příkladnost... Mají být vzorem pro mladší nebo mladšího sourozence, a právě to někdy neunesou... Tento starší syn z Ježíšova příběhu zřejmě žil dost dobrým, příkladným životem. Byl pracovitý, šetrný, držel se doma. Ano, byl prvorozený a to obnášelo jistě určitá privilegia – např. dědil dvakrát víc než ostatní děti. V případě dvou synů tedy dědil prvorozený 2/3 otcova majetku a ten mladší 1/3. Ale ono to nebylo zadarmo! Ta odpovědnost! Těch starostí a té práce! Stal se po otci pánem, šéfem celého, asi velkého hospodářství. Ani si nemohl někam vyjet s přáteli, odjet na dovolenou. Všechno měl na starosti, o všechno se staral, na vše musel dohlížet. Ten mladší – ten si klidně mohl odjet do ciziny! – Známe lidi, kteří tvrdí, že nemohou odjet ani na týdenní dovolenou (a ne kvůli penězům), protože na nich doma všechno stojí! Pokud je to pravda, tak je to hrozné, jako by nebylo úniku! Takto se asi cítil starší syn. Ona ta výsada prvorozenectví asi opravdu nebyla zadarmo. Z vyprávění znám případy, kdy někdo něco zdědí od vzdálenějšího bezdětného příbuzného /např. byt/, ale s podmínkou – i právně ošetřenou – že se o toho příbuzného /např. bydlícího v tom bytě/ musí do jeho smrti dobře starat. A ten příbuzný je třeba zlý, panovačný, despotický... Takové dědictví se v tomto světle nejeví jako až tak úžasný dar.... Také nevíme, jaký byl vzájemný vztah bratrů v dětství a mládí, než mladší odešel do ciziny. Nebyl ten mladší vždycky línější, pohodlnější? Jak se říká – s rukama za zády?! A až rodiče zestárnou, onemocní, kdo se o ně bude starat, když mladší syn je v cizině? No samozřejmě že já, kdo jiný, myslí si starší syn, to můj mladší, rozmazlený

brácha vůbec neřeší! A podívejme se, teď se vrátil, špinavý, hladový, bez jediné koruny, a všichni se z toho samou radostí pominou! /Jak to skvěle vyhrál Vojta v naší biblické dramatizaci./ Přiznejme si, že tomu staršímu synovi rozumíme, že je nám blízký, že bychom také nebyli nadšení. A úžasný otec se nezlobí ani na jednoho – oba jsou jeho milovaní synové, i když jsou tak rozdílní, oběma otevírá dveře svého domova, svou náruč i své srdce.

Sestry a bratři, ať se ztotožňujeme více s mladším nebo se starším synem, smíme mít jistotu nezměrné Boží lásky – milosrdné a odpouštějící lásky nebeského Otce. Amen.

/Jindřiška Buttová, Krč 10. 3. 2013/